

KONDENSPIIMADEST PROOVIDE VÕTMISE MEETOD

1. Kasutusala

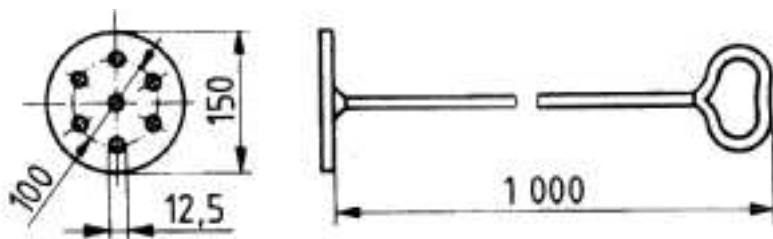
Meetod sobib proovide võtmiseks magustamata kõrge rasvasisaldusega kondenspiimast, magustamata kondenspiimast, magustamata väherasvasest kondenspiimast, magustamata kondenslõssist, magustatud kondenspiimast, magustatud väherasvasest kondenspiimast ja magustatud kondenslõssist.

2. Seadmed ja vahendid

2.1. Plunžer ja muud segamisvahendid.

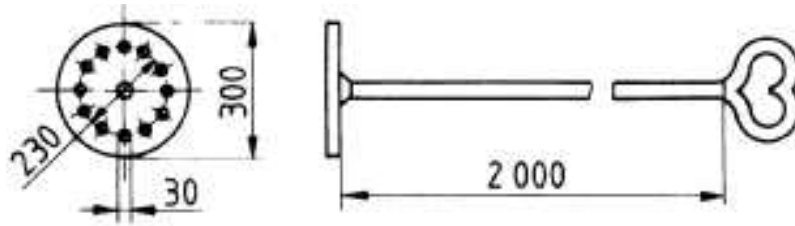
Plunžer ja muu segamisvahend peab olema sobiva pindalaga, et tekitada küllaldast turbulentsi, põhjustamata tootel rääsunud lõhna ja maitset. Plunžri ehitus peab vastama mahuti kujule ja suurusele ega tohi vigastada (kraapida) mahuti sisepinda toote segamise ajal.

2.1.1. Väikeses mahutis vedeliku käsitsi segamiseks sobiv plunžer koosneb järgmiste mõõtmetega osadest: 150 mm läbimõõduga ketas, milles on kuus 12,5 mm läbimõõduga auku 100 mm läbimõõduga ringis, mis on keskelt kinnitatud metallvarda külge, mille teine ots moodustab rõngaskäepideme. Varda pikkus koos käepidemega on umbes 1 m. Plunžri ehituse näidis on toodud joonisel 1.

Joonis 1. Plunžer vedeliku segamiseks väikeses mahutis (mõõtmed millimeetrites)

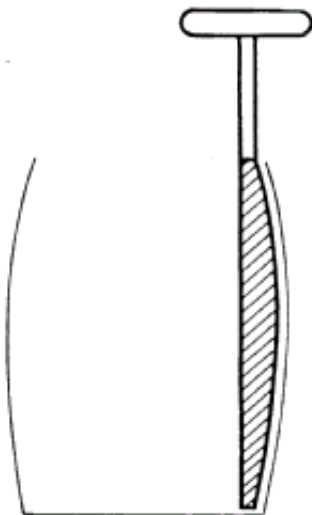
2.1.2. Suures mahutis vedeliku käsitsi segamiseks sobiva plunžri osade ligikaudsed mõõtmed on järgmised: vähemalt 2 m pikkune varras, mis on varustatud 300 mm läbimõõduga kettaga, milles on kaksteist 30 mm läbimõõduga auku 230 mm läbimõõduga ringis. Plunžri ehituse näidis on toodud joonisel 2.

Joonis 2. Plunžer vedeliku segamiseks suurtes mahutites (mõõtmed millimeetrites)

2.1.3. Suruõhk, millest on eemaldatud õli, vesi, tolm ja teised võõrlisandid.

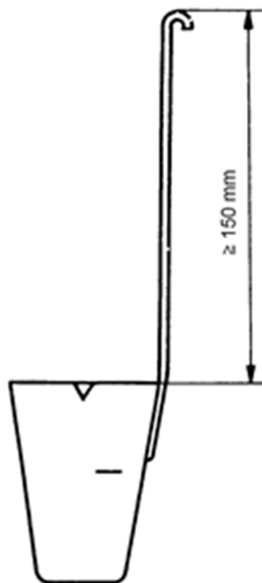
2.1.4. Segaja on laialabaline, tootemahuti põhjani ulatuva pikkusega ning soovitatavalt ühest servast mahuti profiili järgiva kujuga (vt joonis 3).

Joonis 3. Segaja magustatud kondenspiimade segamiseks

2.2. Kulp, mille mõõtmed ja kuju on toodud joonisel 4.

Kulbil on tugev, eelistatult painutatud ning vähemalt 150 mm pikk käepide. Kulbi maht on vähemalt 50 ml. Kulbi mahutiosa kooniline kuju võimaldab hoida kulpe üksteise sees. Kasutada võib ka sama mahuga paralleelsete seintega kulpi, mis on gradueeritud viieks võrdseks osaks, et hõlbustada eri mahutites olevast kaubapartiist mahutites oleva tootekogusega võrdeliste proovide võtmist.

Joonis 4. Kulp

2.3. Varras pikkusega ligikaudu 1 m ja läbimõõduga 35 mm.

2.4. Laia suuga viieliitrine mahuti osaproovide võtmiseks.

2.5. Laia labaga lusikas või spaatel.

2.6. Proovimahuti.

3. Proovi kogus

Prooviks võetakse vähemalt 200 g toodet.

4. Töö käik magustamata kondenspiima puhul

4.1. Väikeses jaemüüripakendis kauba puhul võib prooviks võtta terve avamata pakendi. Samast partiist võetakse nii mitu jaemüüripakendit, et saaks kokku vähemalt 200 g proovi.

4.2. Muul juhul segatakse toode põhjalikult segamisvahendit üles-alla või ringi liigutades, mehaaniliselt loksutades, ühest mahutist teise valades või puhta suruõhuga kuni toote piisava homogeensuseni. Kasutatava suruõhu rõhk ning ruumala tuleb viia miinimumini, vältimaks tootel rääsunud lõhna ja maitse teket. Proov võetakse kulbiga kohe pärast segamist. Kui piisava homogeensususe saavutamine on keerukas, võetakse mitu osaproovi tootemahuti eri osadest, kokku vähemalt 200 g. Sel juhul märgitakse nii proovi märgistusel kui proovi kaaskirjas, et proov on osaproovide segu.

5. Töö käik magustatud kondenspiima puhul

5.1. Väikeses jaemüüripakendis kauba puhul võib prooviks võtta terve avamata pakendi. Samast partiist võetakse nii mitu jaemüüripakendit, et saaks kokku vähemalt 200 g proovi.

5.2. Kuna proovi võtmine suurest magustatud kondenspiima sisaldavast konteinerist võib viskoosse ja mittehomogeense toote puhul osutada keerukaks mitmesuguste soolade sadestumise korra¹, suurte sahharoosi- või laktoosikristallide või kondenspiima tükilisuse esinemise tõttu, kontrollitakse esmalt kondenspiima homogeensust. Selleks viiakse tootemahutisse varras, mille abil kontrollitakse läbi võimalikult suur kontaktpind ning pärast seda tõmmatakse varras välja. Alla 6 mm suurusega suhkrukristallide esinemine ei raskenda proovivõttu. Kui toode ei ole homogeenne, märgitakse see nii proovi märgistusel kui ka proovi kaaskirjas. Kuna magustatud kondenspiima säilitatakse sageli välistemperatuuril, võib esindusliku proovi saamiseks viia toote temperatuurile vähemalt 20 °C.

5.2.1. Kui proov võetakse eemaldatava kaanega mahutist, puhastatakse ja kuivatatakse mahuti kaas enne selle avamist põhjalikult, et vältida mahuti avamise käigus võõrkehade pudenemist tootemassi. Seejärel eemaldatakse mahuti kaas ning mahuti sisu segatakse segajaga (joonis 3) põhjalikult läbi. Segaja labaga kaabitakse mahuti seinu ja põhja, et eemaldada neile kondenspiimast eraldunud ained. Mahuti sisu segatakse põhjalikult, kombineerides ringlevaid ja vertikaalseid liigutusi ning hoides segajat kaldu, et vältida õhu sattumist tootesse. Segaja tõmmatakse välja ja selle külge jäänud kondenspiim viiakse lusika või spaatli abil viieliitrisesse mahutisse. Segamist ja väljatõmbamist korratakse, kuni mahutisse on kogutud 2–3 liitrit kondenspiima. See kogus segatakse läbi ja sellest võetakse vähemalt 200 g proov.

5.2.2. Kinnisest mahutist, mille küljel või otsas on prundiauk, võetakse proove väljalaskeava kaudu. Varras viiakse väljalaskeava kaudu mahutisse ning selle sisu segatakse. Varras tõmmatakse pärast kõikides suundades võimalikult sügavalt kontrollimist ning segamist välja ja võetakse proov alapunktis 5.2.1 kirjeldatud viisil. Teise võimalusena lastakse mahuti sisul sobivasse mahutisse voolata, jälgides seejuures, et saadakse kätte võimalikult suur osa mahuti sisust. Pärast segajaga läbisegamist võetakse proov alapunktis 5.2.1 kirjeldatud viisil. Mahutist saab väljalaskeava kaudu proove võtta ainult hea voolavusega ning ühtlase konsistentsiga kondenspiima puhul.

6. Proovimahuti sulgemine ja märgistamine

Proovi sisaldav mahuti suletakse ja märgistatakse lisas 1 sätestatud nõuete kohaselt.

¹ Soolad võivad sadestuda kogu tootemassi ulatuses või tootemahuti seinte läheduses.